

ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ 2015

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΑΥΠΗΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε.

1^ο

Να λυθεί με τη μέθοδο Runge-Kutta 3ης τάξης το πρόβλημα αρχικής τιμής

$$y' = y - 2t, \quad \text{όταν } t \in [0.5, 0.6], \quad \ell = 0.1, \quad \text{η θεωρητική λύση είναι } y(t) = 2 - e^t + 2t$$

και η αρχική τιμή y_0 ισούται με την αντίστοιχη θεωρητική.

Υπόδειξη: Αν $y = y(t)$ και $y' = f(t, y)$, τότε $y_{i+1} = y_i + \frac{\ell}{6} (k_1 + 4k_2 + k_3)$, όταν

$$k_1 = f(t_i, y_i); \quad k_2 = f\left(t_i + \frac{\ell}{2}, y_i + \frac{\ell}{2} k_1\right); \quad k_3 = f(t_i + \ell, y_i - \ell k_1 + 2\ell k_2).$$

2^ο

i) Με τη μέθοδο των Gauss-Seidel να λυθεί το σύστημα

$$2x_1 - x_2 = 3, \quad 3x_1 + 4x_2 = 10,$$

όταν οι αρχικές τιμές είναι: $x_1^0 = x_2^0 = 0.5$. Η διαδικασία να σταματήσει στην 3η επανάληψη. Εξετάστε αν υπάρχει σύγκλιση της μεθόδου και αιτιολογείστε την απάντησή σας.

Θεωρητική λύση: $x_1 = 2$ και $x_2 = 1$.

ii) Να υπολογιστεί με το σύνθετο κανόνα των 3/8 του Simpson το ολοκλήρωμα

$$\int_0^{0.9} \ln(1+x^2) dx, \quad \text{όταν } h = 0.1$$

και το αποτέλεσμα να συγκριθεί με τη θεωρητική τιμή 0.199624.

Υπόδειξη:

$$I(f) \approx \frac{3h}{8} \{f(x_0) + 3[f(x_1) + f(x_4) + \dots + f(x_{3N-2})] + 3[f(x_2) + f(x_5) + \dots + f(x_{3N-1})] \\ + 2[f(x_3) + f(x_6) + \dots + f(x_{3N-3})] + f(x_{3N})\}$$

3^ο

i) Με τον τύπο παρεμβολής του Newton να υπολογιστεί το πολυώνυμο που διέρχεται από τα σημεία (1.5, 2.5), (2.0, 3.0) και (2.2, 3.5).

ii) Με τη μέθοδο του Newton να υπολογιστεί μια ρίζα της εξίσωσης

$$f(x) = x^3 - 2x^2 + x - 2 = 0,$$

όταν η αρχική τιμή είναι $x_0 = 1.8$. Η διαδικασία να σταματήσει στην 4η επανάληψη. Τι παρατηρείτε; Θεωρητική λύση: $x^* = 2$.

Αθήνα 6 Ιουλίου 2015

ΘΕΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ 2015
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΑΥΠΗΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε.

1^ο

Με τη μέθοδο των ελάχιστων τετραγώνων να υπολογιστεί το πολυώνυμο $y = ax + b$, που προσεγγίζει τα δεδομένα (1.0, 2.5), (1.5, 2.5), (2.0, -1.5) και (2.8, 1.0).

Υπόδειξη:

$$a = \frac{n \left(\sum_{i=1}^n x_i y_i \right) - \left(\sum_{i=1}^n x_i \right) \left(\sum_{i=1}^n y_i \right)}{n \left(\sum_{i=1}^n x_i^2 \right) - \left(\sum_{i=1}^n x_i \right)^2}, \quad b = \frac{\left(\sum_{i=1}^n x_i^2 \right) \left(\sum_{i=1}^n y_i \right) - \left(\sum_{i=1}^n x_i y_i \right) \left(\sum_{i=1}^n x_i \right)}{n \left(\sum_{i=1}^n x_i^2 \right) - \left(\sum_{i=1}^n x_i \right)^2}.$$

2^ο

Με το σύνθετο κανόνα του τραπεζίου να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα

$$\int_0^{0.9} \ln(1+x^2) dx, \quad \text{όταν } h = 0.1$$

και τα αποτελέσματα να συγκριθούν με τη θεωρητική τιμή 0.199 624.

Υπόδειξη: $I(f) \approx \frac{h}{2} \{f(x_0) + 2[f(x_1) + \dots + f(x_{N-1})] + f(x_N)\}$

3^ο

Να λυθεί με τη μέθοδο του Taylor τάξης $\nu = 2$ το πρόβλημα αρχικής τιμής

$$y' = y - 2t, \quad \text{όταν } t \in [0.5, 0.6], \quad \ell = 0.1, \quad \text{η θεωρητική λύση είναι } y(t) = 2 - e^t + 2t$$

και η αρχική τιμή y_0 ισούται με την αντίστοιχη θεωρητική. Να γίνει σύγκριση του αποτελέσματος με την αντίστοιχη θεωρητική.

Υπόδειξη: Αν $y = y(t)$ και $y' = f(t, y)$, τότε $y_{i+1} = y_i + \ell f(t_i, y_i) + \frac{\ell^2}{2} f'(t_i, y_i)$.

Αθήνα 6 Ιουλίου 2015

Α. Μπράτσος